Dainų analizės

Žmonės ant kalnų

Laimio Vilkončiaus muzika
Sigito Gedos žodžiai

Sigito Gedos žodžiai sukurti 1981 metais. Pradžioje šis eilėraštis buvo pavadintas „Vieversėliai“ ir pirmą kartą spausdintas Sigito Gedos knygoje „Baltoji varnelė“, kuri buvo išleista 1985 metais.

Dabar šie eilėraščiai yra laikomi vaikų literatūros klasika. Jie atveria šviesų magišką būtų ir nebūtų dalykų pasaulį.

Sigito Gedos eilėraščio „Žmonės ant kalnų“ analizė yra mano interpretacija. Aš analizuodama šį eilėraštį įžvelgiau gilesnes mintis, nei jas galėtų suprasti vaikai, kuriems šis eilėraštis skirtas, todėl jokiu būdu neteigiu, kad mano aiškinimas eilėraščio minties yra teisingas ir vienintelis. Jeigu kūrinys nepasiduoda „protingai“ išaiškinamas, tenka daugiau dėmesio skirti mūsų pačių interpretacijos taktikai.

Vieversys dažnai laikomas pavasario pranašu, nes jis grįžta iš šiltųjų kraštų, kai prasideda pavasario sezonas, vieversys simbolizuoja pavasarį, atgimimą ir gamtos atsinaujinimą. Vieversio skleidžiamas garsas, čirškėjimas linksmina artojus, kelia žemelę naujai gyvybei, jis laikomas laisvės ir natūralumo simboliu dėl nardymo padangėse, dėl džiaugsmingo čyrenimo, dėl naujos pradžios ženklinimo. Vieversio sugrįžimas pavasarį gali simbolizuoti paguodą ir viltį, nes tai yra ženklas, kad blogi laikai praeina ir ateina naujas, geresnis periodas.

Žmones ant kalnų aš suvokiu kaip simbolį žmonių, kurie stengiasi įveikti sunkumus, pasiekti aukštumas. Tai gali būti metafora žmonių, kurie yra pakylėti savo idėjomis, idealais ar dvasiniais siekiais, bet taip pat gali jaustis izoliuoti ar atstumti. Gal tai žmonės, kurie tikėjo Lietuvos laisve ir „pogrindyje“ dirbo jos labui. Kadangi šis eilėraštis skirtas vaikams, tada atrodytų, kad vaiko pasaulyje, jo vaizduotėje mylimi daiktai, žmonės, juos supantis pasaulis gali būti matomi didesni už proporcingą tikrovę: tėvų ūgis – lyg ant kalnų stovintys žmonės, suaugusių tarpusavio kalba – lyg rėkavojimas, o paukštelių sparnelių plazdėjimas – lyg mojavimas rankelėmis.

Laimio Vilkončiaus sukurta šiam eilėraščiui pakili muzika lyg ir „nubraukia“ eilėraščio prasmės gilumo ir rimties ieškojimą ir perkelia į nerūpestingą, saugų ir linksmą vaikų pasaulį.

Šaltiniai:
Kęstutis Nastopka „Pakeliui su Sigitu Geda.“
Visuotinė lietuvių enciklopedija „Sigitas Geda“
Sigitas Geda eilėraščių rinkinys vaikams „Baltoji varnelė“
Rimvydas Šilbajoris „Sigitas Geda: iš toliau ir iš arčiau“